

Scenariusz lekcji w bibliotece szkolnej

lekcja otwarta w klasie czwartej – dwie godziny lekcyjne

Temat: *Bohaterowie są w naszych rodzinach*

Cel główny: uczeń zna historię odzyskania niepodległości i rolę Powstania Wielkopolskiego.

Po zakończonych zajęciach uczeń potrafi:

- objaśnić rolę wcześniejszych pokoleń w odzyskaniu niepodległości;
  - wymienić przykłady walki narodu polskiego o wolną i niepodległą ojczyznę, z uwzględnieniem Powstania Wielkopolskiego;
  - wyjaśnić, dlaczego Święto Odzyskania Niepodległości jest najważniejszym świętem państwowym w Polsce;
  - dbać o niepodległość swojej ojczyzny;
  - powiedzieć, kim był Ignacy Jan Paderewski;
  - rozpoznać symbole narodowe;
  - zainteresować się literaturą poświęconą wydarzeniom historycznym
-
- **Metody:**
Podająca - pogadanka;
Problemowa - dyskusja, burza mózgów;
Praktyczne - formy aktywizujące: linia czasu, drama.

Środki:

laptop, ekran, flipchart, książka Magdy Podbylskiej: „A u nas powstanie” Wyd. Bis, Warszawa 2018, prezentacja MsPP „Bohaterowie są w naszych rodzinach”, kartki z datami w czterech kolorach, artykuły piśmiennicze

Tok lekcji:

Faza wprowadzająca:

Sprawy organizacyjno - porządkowe:
-przywitanie i sprawdzenie obecności

Nauczyciel

Opowiada uczniom historię:

Pewnego dnia do **Oli i Wojtka** przyszedł **dziadek** - Edward Grześkowiak, przywitał się z nimi i swoim **synem i synową** i oznajmił im, że napisał książkę dla dzieci.

Nauczyciel

rysuje schemat drzewa genealogicznego tej rodziny rozpoczynając od dołu, czyli Oli i Wojtka – pierwsza faza to 3 pokolenia, w miarę opowiadania dorysowuje kolejne pokolenia- rysunek:

Karol Grześkowiak i Maria – prapradziadek Oli i Wojtka

Kazimierz Grześkowiak – (tata dziadka - pradiadek Oli i Wojtka) i jego rodzeństwo

Edward Grześkowiak – tata taty – dziadek Oli i Wojtka

tata Oli i Wojtka, syn dziadka + żona (mama wnuków)

Ola i Wojtek – dzieci syna, wnuki pana Grześkowiaka

Faza realizacyjna:

Nauczyciel :

- nawiązuje do tematu , mówi że książka opowiada o pewnym bardzo ciekawym fragmencie z życia rodziny Grześkowiaków, w którym ojciec dziadka (Kazimierz) był małym chłopcem mieszkał ze swoim rodzicami – tatą Karolem i mamą Marią.

Zanim Wam go zdradzę spróbujcie i wy sięgnąć pamięcią tak daleko jak potraficie.

Uczniowie:

- opowiadają o swoich rodzinach i rysują własne drzewo genealogiczne – prezentacja rysunków.

Uczniowie:

- losują kartki z datami ważnymi w historii Polski związanymi z utratą przez Polskę niepodległości oraz z jej odzyskaniem (1772, 1793, 1795, 1914, 1918, 2018). Każde dziecko wybiera kartkę z datą w jednym z czterech kolorów (niebieskim, zielonym, żółtym i czerwonym). Zadaniem uczniów jest uważne śledzenie prezentacji MSP i podniesienie ręki z datą, gdy ta ukaże się na ekranie.

Nauczyciel:

Przedstawia prezentację MsPP *Bohaterowie są w naszych rodzinach* nawiązującej do książki „A u nas Powstanie” oraz ważnych dla Polski i świata wydarzeń mających miejsce w latach: 1772, 1793, 1795, 1914, 1918, 2018.

Nauczyciel:

- wprowadza w dalszą historię rodziny Grześkowiaków, opowiada:

- Działo się to na przełomie 1917/ 1918 roku. Były święta Bożego Narodzenia. Rodzina żyła w poznańskiej kamienicy wśród sąsiadów Polaków, Niemców i Żydów. Polski od 123 lat nie było na mapie świata – rozbiory.
- Ludzie, a zwłaszcza młodzi Polacy bardzo denerwowali się, że nie wolni im mówić po polsku, w szkole mówią po niemiecku i nie uczą się historii Polski, że nie ma co jeść, a Polacy są bardzo źle traktowani. Polscy młodzi chłopcy musieli walczyć po stronie

niemieckiej, czyli po stronie wroga – ginęli za obcy kraj. Zaczęli się buntować i po cichu tworzyć armię.

- Gdy do Poznania przyjechał sławny na cały świat kompozytor, Polak Ignacy Jan Paderewski, na dworcu kolejowym powitały go tłumy Poznaniaków. Następnego dnia przemówił do zebranych na Św. Marcinie i Placu Wolności – Hotel Bazar + ul. Paderewskiego – pobudził i tak już wzburzonych Poznaniaków do działania.
- Wybuchło zwycięskie Powstanie Wielkopolskie, w którym udział na pewno brało wielu członków waszych rodzin. Po zwycięskim powstaniu Polska wraca na mapy świata – otrzymuje flagę (święto – 2 maja), godło i hymn; 11.11 – obchodzimy najważniejsze święto państwowe – Święto Niepodległości.

Uczniowie:

- grupują się w cztery zespoły zgodnie z kolorami kartek z datami, które wylosowali wcześniej. Zadaniem uczniów jest ustawienie się w szeregu chronologicznie od najwcześniejszej daty do najpóźniejszej – powstaje linia czasu zbudowana z uczniów.

Nauczyciel:

- prowadzi rozmowę, zadając pytania: co to znaczy „niepodległość”; wspólnie z uczniami wyjaśnia znaczenia słów:

podlegać – nie podlegać

być wolnym – niewola

nie podlegać nikomu - być wolnym.

Uczniowie:

Wypełniają tabelkę

niewola	wolność
Nie wolno mówić po polsku;	Wolno mówić po polsku;
Nie wolno chodzić do polskiej szkoły;	Wolno chodzić do polskiej szkoły;
Nie wolno uczyć się historii Polski;	Wolno uczyć się historii Polski;
Nie wolno studiować;	Wolno studiować;
Nie wolno wyjeżdżać zagranicę;	Wolno wyjeżdżać zagranicę;
Nie wolno głosować;	Wolno głosować;
Nie wolno mówić o ojczyźnie.....	Wolno mówić o ojczyźnie.....
Uczucia – smuto, ponuro, biednie, <u>strasznie</u>	Uczucia – wesoło, pogodnie, bogato

Podsumowanie:

Uczniowie:

- na podstawie powyższego ćwiczenia uczestnicy zajęć, w grupach kilkusobowych „rzeźbią” *pomnik wolności i pomnik niewoli. Przedtem naradzają się i dostawiają kolejne postacie (uczniów). Zadaniem jest przedstawienie emocji i uczuć towarzyszących niewoli.*

Omówienie i wnioski – chcemy żyć w wolnym, niepodległym kraju.

Nauczyciel zachęca:

- Dziadek Edward Grześkowiak napisał książkę o swojej rodzinie, bo chciał, żeby jego dzieci i wnuki pamiętały o losach swojej rodziny....zajrzyjcie do książki, przeczytajcie tę ciekawą historię.

Zadanie domowe

Porozmawiaj z najstarszym członkiem swojej rodziny i zapytaj, jakie fakty historyczne pamięta ze swojej młodości. Może i w waszych rodzinach są bohaterowie.

